

ВИСНОВОК
про наукову новизну, теоретичне та практичне
значення результатів дисертації
ШАДУРИ ДМИТРА ОЛЕКСАНДРОВИЧА
на тему:

«Інформаційна технологія проактивного управління проектами
логістичних підприємств»
для здобуття ступеня доктора філософії
за спеціальністю 122 – Комп'ютерні науки

Публічна презентація наукових результатів дисертації відбулася на засіданні кафедри комп'ютерних наук та системного аналізу (далі – КНСА) Черкаського державного технологічного університету (далі – ЧДТУ) 22 травня 2026 року, протокол № 19.

ПРИСУТНІ:

Триус Ю.В., завідувач кафедри КНСА, д.п.н., к.ф.-м.н., професор;

Колеснікова К.В., професор кафедри КНСА, д.т.н., професор;

Данченко О.Б., професор кафедри КНСА, д.т.н., професор;

Підгорний М.В., професор кафедри КНСА, к.т.н., професор;

Чепинога А.В., декан ФІТІС, доцент кафедри КНСА, к.т.н., доцент;

Дяченко П.В., доцент кафедри КНСА, к.т.н., доцент;

Оксамитна Л.П., доцент кафедри КНСА, к.т.н., доцент;

Андрієнко В.О., доцент кафедри КНСА, к.т.н., доцент;

Заспа Г.О., доцент кафедри КНСА, к.т.н., доцент;

Мокієнко Ю.М., старший викладач кафедри КНСА;

Прокопенко Т.О., завідувач кафедри інформаційних технологій проектування, д.т.н., професор;

Федоров Є.Є., професор кафедри, д.т.н., професор статистики та прикладної математики;

Харута В.С., проректор з навчальної роботи та міжнародних зв'язків Національного транспортного університету, к.т.н., професор;

Бедрій Д.І., заступник директора з наукової роботи Державного підприємства «Український науково-дослідний інститут радіо і телебачення», д.т.н., старший дослідник, доцент;

Шадура Д.О., здобувач ступеня доктора філософії.

Тему дисертації було затверджено на засіданні вченої ради факультету інформаційних технологій і систем ЧДТУ 24 жовтня 2022 року (протокол №3). Науковий керівник: к.т.н., доцент Дяченко Петро Васильович – призначений наказом ЧДТУ 251/04 від 26.09.2022.

1. Актуальність теми дослідження.

Розширення ролі логістичних підприємств є однією з ключових характеристик сучасного ефективного розвитку економіки країн Європейського Союзу. Логістика сьогодні відіграє стратегічну роль у забезпеченні безперебійного функціонування економіки, оскільки вона охоплює управління ланцюгами постачання, оптимізацію транспортних процесів, розвиток складських комплексів та інтеграцію новітніх цифрових технологій.

Україна, прагнучи стати повноправним учасником європейської економічної спільноти, активно інтегрує свої економічні процеси з країнами ЄС. Цей процес супроводжується зростанням обсягів зовнішньої торгівлі, розширенням транспортних коридорів та поглибленням економічної кооперації. У таких умовах питання розвитку логістичної інфраструктури набуває особливого значення, але управління логістикою стикається з численними ризиками, які можуть впливати на ефективність роботи підприємств, їх конкурентоспроможність та здатність до адаптації в умовах турбулентності економіки.

Сучасна економіка характеризується переходом від концепції VUCA-середовища до концепції BANI-середовища, що докорінно змінює умови успішної діяльності підприємств та організацій, зокрема, підприємств логістики.

У таких умовах традиційні підходи, що ґрунтуються на реактивних методах управління проектами, не враховують необхідність активного прогнозування майбутніх ризиків та можливостей, що обмежує їх ефективність. Дієвим методом боротьби з ризиками стає проактивне управління проектами з його можливостями прогнозувати потенційні загрози, пропонувати стратегії превентивних заходів та забезпечувати гнучкості в управлінні.

Тому, питання проактивного управління проектами логістичних підприємств є критично важливим та актуальним.

Необхідно відмітити і роль ІТ-рішень в діяльності логістичних підприємств, як системи, що дозволяє перетворювати традиційні ланцюги постачання на прозору гнучку цифрову платформу. Технологічні переваги сучасних цифрових інструментів дозволяють швидко адаптуватися до умов BANI-середовища та залишатися конкурентоздатними на ринку логістичних послуг.

Дослідження з питань управління ризиками присвячені наукові праці таких вчених: Бушуєва С.Д., Бушуєвої Н.С., Танаки Х., Чернова С.К., Теслі Ю.М., Дружиніна Є.А., Данченко О.Б., Бедрія Д.І., Чернової Л.С., Семко І.Б., зокрема дослідження з проактивного управління присвячені роботи науковців, Бушуєвої Н.С., Кононенка І.В., Ярошенка Р.Ф., Домбровського М.З. та інших.

Вивченню діяльності логістичних підприємств присвячені наукові роботи: Попової Н.В., Зінченко О.А., Гурч Л.М., Алькеми В.Г., Маселко Т.Є., Харути В.С., Маруніч В.С., Воркут Т.А., Хрутьби В.О., Fair M.L., Williams E.W., Thompson R.G., Zhang Y., Fugate B.S., Mellat-Parast, M. та інші.

Дослідження, в яких розкривається питання ефективності використання ІТ в логістиці, відображені в роботах авторів: Забуранної Л.В., Качуровського В.Є., Семенчук К.Л., Кривов'язюка І.В., Коваленка Г.О., Kammler F., Harrand C., інші.

Отже, успішне впровадження проактивного управління та широке використання інформаційних технологій у діяльності підприємств логістики дозволить системно управляти ризиками проєктів, інтересами стейкхолдерів, забезпечуючи успішність проєктів будь-якої складності.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Робота виконана у відповідності до тематики наукових планів кафедри комп'ютерних наук та системного аналізу Черкаського державного технологічного університету в рамках науково-дослідних робіт «Розробка інформаційних технологій цифрової трансформації соціо-економічних систем» (№ державної реєстрації 0120U100963, 2020-2023 рр.) та «Теоретичні основи інформаційних технологій управління проєктами та портфелями проєктів бізнесу та підприємств в умовах відбудови та розвитку» (№ державної реєстрації 0123U105138, 2024-2027 рр.), де автор був виконавцем окремих розділів.

Метою дисертаційної роботи є підвищення ефективності управління проєктами логістичних підприємств шляхом розроблення та удосконалення моделей, методів та інформаційної технології проактивного управління проєктами логістичних підприємств.

Досягнення означеної мети передбачає виконання наступних завдань:

- провести аналіз наукових досліджень щодо особливостей проєктів логістики, моделей, методів та інформаційних технологій управління проєктами логістичних підприємств;
- розробити концептуальну модель проактивного управління проєктами логістичних підприємств в умовах VUCA-BANI-середовищ;

- розробити математичну модель проактивного управління проектами логістичних підприємств в умовах VUCA-BANI-середовищ;
- удосконалити модель проактивних комунікацій в проектах логістичних підприємств;
- удосконалити метод проактивного управління ризиками стейкхолдерів проектів логістичних підприємств;
- розвинути метод проактивного управління цілями стейкхолдерів проектів логістичних підприємств;
- розробити інформаційну технологію проактивного управління проектами логістичних підприємств;
- застосувати на практиці розроблені інструменти проактивного управління проектами логістичних підприємств.

Об'єктом дослідження є процеси проактивного управління проектами логістичних підприємств.

Предметом дослідження є моделі, методи та інформаційна технологія проактивного управління проектами логістичних підприємств.

2. Формулювання наукової задачі, нове розв'язання якої отримано в дисертації.

У дисертаційній роботі вирішена науково-прикладна задача, що полягає в розробці нових та вдосконаленні існуючих моделей, методів та інформаційних засобів проактивного управління проектами логістичних підприємств.

3. Наукові положення, розроблені особисто дисертантом, їхня новизна.

Дисертаційне дослідження містить у собі наступні наукові положення, розроблені особисто дисертантом:

Вперше:

- розроблено концептуальну модель проактивного управління проектами логістичних підприємств в умовах VUCA-BANI-середовищ, яка спрямована на забезпечення адаптивності, гнучкості та стійкості управлінських процесів в логістичних проектах в умовах високої невизначеності та нестабільності;
- розроблено математичну модель проактивного управління проектами логістичних підприємств в умовах VUCA-BANI-середовищ, яка дозволяє кількісно оцінити вплив зовнішнього середовища на проект на кожній його фазі.

Удосконалено:

- модель проактивних комунікацій в проектах логістичних підприємств, яка дозволяє забезпечити ефективну взаємодію між стейкхолдерами проекту, оперативно реагувати на зміни в середовищі, уникати

непорозумінь та знижувати ризики, пов'язані з інформаційними бар'єрами;

- метод проактивного управління ризиками стейкхолдерів проєктів логістичних підприємств, який дозволяє в умовах VUCA-BANI-середовищ завчасно ідентифікувати критичні ризики, спрогнозувати прояви комунікаційного дисбалансу та своєчасно застосувати управлінські рішення в проєктах.

Отримав подальший розвиток:

- метод проактивного управління цілями стейкхолдерів проєктів логістичних підприємств, який через ітеративне застосування спринтів підтримує безперервну комунікацію із стейкхолдерами, що дозволяє своєчасно виявляти та корегувати відхилення результатів фази проєкту від цілей стейкхолдера.

4. Обґрунтованість і достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій, які захищаються.

Наукові положення, висновки та рекомендації роботи обґрунтовані в повній мірі. Обґрунтованість отриманих теоретичних результатів дисертації базується на застосуванні методів системного аналізу, статистичного аналізу, ризик-менеджменту, експертної оцінки, проактивного управління, математичного моделювання, комунікативного менеджменту.

Для підтвердження висунутих наукових положень здобувачем виконано дослідні випробування на основі розробленого програмного засобу у вигляді WEB застосунку з використанням таких інформаційних технологій, як JavaScript, HTML, CSS, Json, а також фреймворк Angular для реалізації графічного інтерфейсу користувача. Для обробки та керування даними з боку сервера використовувалася технологія NestJs, а також MongoDB як база даних. Тестування введено за допомогою фреймворків Cypress, Protector та бібліотеки k6 для серверної частини.

5. Рівень теоретичної підготовки здобувача, його особистий внесок у розв'язання конкретного наукового завдання. Рівень обізнаності здобувача з результатами наукових досліджень інших учених.

Дисертантом виконано змістовне дослідження предметної області, розглянуто основні моделі, методи та засоби управління проєктами логістичних підприємств. На основі опрацювання значної кількості літературних джерел та наукових публікацій автором роботи враховані останні наукові досягнення в обраному напрямку дослідження. Отримані результати свідчать про ґрунтовні теоретичні знання дисертанта в галузі інформаційних технологій, управління проєктами, математичного моделювання, ризик-менеджменту.

6. Наукове та практичне значення роботи.

Наукове значення роботи полягає в розробці нових та вдосконаленні відомих моделей та методів проактивного управління проектами логістичних підприємств.

Практичне значення одержаних результатів наукового дослідження полягає в розробці інформаційної системи проактивного управління проектами логістичних підприємств та підтверджено при застосуванні розроблених інструментів під час реалізації проектів в українських логістичних компаніях ТОВ «ТЕЙНАЛТ» та ТОВ «Будінтеркомплект».

7. Використання результатів роботи.

Результати роботи можуть бути використані в діяльності підприємств, установ, організації будь-якої форми власності та сфери бізнесу в процесі формування та управління портфелями проектів.

Практичне значення результатів роботи підтверджується впровадженням їх в практику управління портфелями проектів в галузі дорожнього будівництва в ТОВ «Будінтеркомплект», м. Київ (акт впровадження результатів від 05.05.2025 р.) та на підприємстві ТОВ «ТЕЙНАЛТ», м. Київ (акт впровадження результатів від 28.04.2026 р.).

8. Повнота викладу матеріалів дисертації.

За результатами дослідження опубліковано 11 наукових праць: 3 наукові статті у фахових виданнях України; 8 тез доповідей на наукових конференціях.

Повний перелік публікацій:

Статті у наукових фахових виданнях України

- Шадура Д.О., Меленчук В.М. Проактивне управління проектами логістичних підприємств. *Вісник національного технічного університету «ХПІ»: Зб.наук.пр. Серія : Стратегічне управління, управління портфелями програмами та проектами.* Харків: НТУ «ХПІ», 2023. С.93-99. (0,5 д. а.). DOI: 10.20998/2413-3000.2023.7.12. URL: <https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/70363>. ISSN 2311-4738. *Фахове видання категорії Б* (включене до Index Copernicus, WorldCat, Directory of Open Access Scholarly Resources, Open Access Infrastructure for Research in Europe, Google Scholar, Ulrich's Periodicals Directory, Polska Bibliografia Naukowa, Bielefeld Academic Search Engine, Наукова періодика України).

Особистий внесок автора полягає в обґрунтуванні доцільності застосування проактивного підходу в управлінні проектами логістичних підприємств та становить 0,3 друк. арк.

- Дяченко П. В., Шадура Д. О. Модель проактивних комунікацій проектів логістичних підприємств в умовах VUCA-BANI-світів. *Управління розвитком*

складних систем. Київ, 2025. № 63. С. 62 – 69. (0,5 д. а.), dx.doi.org/10.32347/2412-9933.2025.63.62-69. URL: <https://urss.knuba.edu.ua/files/zbirnyk-63/62-69.pdf>. ISSN 2219-5300. Фахове видання категорії Б (включене до Index Copernicus, Наукова періодика України).

Особистий внесок автора полягає у розробці концептуальної моделі проактивного управління проектами логістичних підприємств в умовах VUCA-та BANI-світів та становить 0,3 друк. арк.

- Нестеренко А.М., Шадура Д.О. Метод проактивного управління ризиками проектів підприємств логістики. *Управління розвитком складних систем*. Київ, 2026. № 65. С. 63 – 69. (0,5 д. а.), dx.doi.org/10.32347/2412-9933.2026.65.63-69. URL: <https://mdcs.knuba.edu.ua/article/view/357051/342953>. ISSN 2219-5300. Фахове видання категорії Б (включене до Index Copernicus, Наукова періодика України).

Особистий внесок автора полягає у застосуванні методу проактивного управління проектами логістичних підприємств, який базується на інтеграції процесів управління ризиками та управління стейкхолдерами проектів, забезпечуючи створення єдиної системи проактивного реагування на потенційні ризики на ранніх етапах життєвого циклу проекту та становить 0,3 друк. арк.

Опубліковані праці апробаційного характеру

- Дяченко В.П., Шадура Д.О., Заяц О.В. Проактивне управління проектами підприємств. *Project, Program, Portfolio Management. РЗМ-2022: Тези доповідей VII Міжнародної науково-практичної конференції* [у 2т.]. // Відповідальний за випуск П.О. Тесленко. Том 1. Одеса : ПШР, 2022. 189 с. - С.30-33. (0,18 д. а.). URL: <https://er.chdtu.edu.ua/bitstream/ChSTU/4631/1/Одеса%2022-23.pdf>.

Особистий внесок автора полягає у проведенні аналізу особливостей проактивного управління проектами підприємств та становить 0,05 друк. арк.

- Шадура Д.О., Дяченко П.В., Гайдаєнко О.В. Особливості проектів підприємств логістики. *Управління проектами у розвитку суспільства. Тема: «Управління проектами післявоєнної розбудови України»: тези доповідей / відповідальний за випуск С.Д. Бушуєв. Київ: КНУБА, 2023. 273 с. - С.264-268. (0,25 д. а.). URL: <https://er.chdtu.edu.ua/bitstream/ChSTU/4632/1/Тези%20Київ-2023.pdf>.*

Особистий внесок автора полягає у проведенні аналізу особливостей проектів і ризиків підприємств логістики та становить 0,1 друк. арк.

- Дяченко П., Шадура Д., Заяц О. Аналіз методів управління проектами логістичних підприємств. *Міжнародна науково-практична конференція «Інтелектуальні інформаційні системи в управлінні проектами та*

програмами», Коблево, 12–15 вересня 2023 р. Збірник праць. Харків: ХНУРЕ, 2023. 224. С.95-100. (0,3 д. а.). DOI: <https://doi.org/10.30837/IISSRRM.2023.09>. URL: <https://mmp-conf.org/documents/archive/proceedings2023.pdf>.

Особистий внесок автора полягає у проведенні аналізу методів управління проектами підприємств логістики та становить 0,1 друк. арк.

- Дяченко П.В., Шадура Д.О., Леус Н.Г. Концепція проактивного управління проектами в умовах VUCA-BANI-світів. Project, Program, Portfolio Management. РЗМ-2023: Тези доповідей VIII Міжнародної науково-практичної конференції : [у 2т.]. // Відповідальний за випуск П.О. Тесленко. Том 1. Одеса : ІШПР, 2023. – 303 с. С.11-15. (0,25 д. а.). https://drive.google.com/file/d/1HGL3-PVNVjU66GZJenF_zPA_t1YcTRpR/view?usp=drive_link.

Особистий внесок автора полягає у розробці концептуального підходу до управління проектами в умовах VUCA-BANI-світів та становить 0,1 друк. арк.

- Шадура Д.О., Меленчук В.М. Стейкхолдери проектів логістичних підприємств. Міжнародна науково-практична конференція «Інформаційні системи в управлінні проектами та програмами», Коблево, 9–13 вересня 2024 р. Збірник праць. Харків: ХНУРЕ, 2024. 254 с. С. 247-250. (0,15 д. а.). URL: <https://mmp-conf.org/documents/archive/proceedings2024.pdf>.

Особистий внесок автора полягає у визначенні ключових стейкхолдерів проектів логістичних підприємств та становить 0,1 друк. арк.

- Шадура О.Д., Мазур О.П. Впливи середовища на проактивне управління проектами. Project, Program, Portfolio Management. РЗМ-2024: Тези доповідей IX Міжнародної науково-практичної конференції : [у 2т.]. // Відповідальний за випуск П.О. Тесленко. Том 1. Одеса : ІШПР, 2024. с.376. С. 136-141. (0,18 д. а.). URL: <https://www.doi.org/10.5281/zenodo.15165174>.

Особистий внесок автора полягає у застосуванні матриці впливів RPF, як інструменту проактивного управління проектами підприємств логістики та становить 0,1 друк. арк.

- Дяченко П.В., Шадура О.Д. Аналіз ризиків проектів підприємств логістики. Управління проектами у розвитку суспільства. Тема: «Управління проектами післявоєнної розбудови України»: тези доповідей XXII Міжнародної конференції/ за ред. Д.А. Бушуєва, А.М. Найдьон. Київ: КНУБА, 2025. 362 с. С.334-338. (0,2 д. а.). URL: http://upma.kiev.ua/wp-content/uploads/2025/10/Тези-РМ_Kyiv25-1.pdf.

Особистий внесок автора полягає у проведенні оцінки ризиків проектів підприємств логістики та становить 0,1 друк. арк.

- Дяченко П.В., Шадура О.Д. Управління стейкхолдерами проектів в умовах динамічних впливів зовнішнього середовища й зусиль. Міжнародна науково-практична конференція «Інформаційні системи та інноваційні

технології управління проектами і програмами», Харків-Коблево, 15–20 вересня 2025 р. Збірник праць. – Харків: ХНУРЕ, 2025. – 338 с. С. 125-128. (0,15 д. а.). URL: <https://mmp-conf.org/documents/archive/proceedings2025.pdf>.

Особистий внесок автора полягає у застосуванні матриці впливів PPF в управлінні стейкхолдерами проектів в умовах VUCA-BANI-світів та становить 0,05 друк. арк.

Особистий внесок здобувача. Усі наукові результати, що виносяться на захист, одержані здобувачем самостійно. У публікаціях, виконаних у співавторстві, особисто здобувачу належать: [1] обґрунтовано доцільність застосування проактивного підходу в управлінні проектами логістичних підприємств; [2] – розроблено концептуальну модель проактивного управління проектами логістичних підприємств в умовах VUCA- та BANI-світів; [3] – застосовано метод проактивного управління проектами логістичних підприємств, який базується на інтеграції процесів управління ризиками та управління стейкхолдерами проектів, забезпечуючи створення єдиної системи проактивного реагування на потенційні ризики на ранніх етапах життєвого циклу проекту; [4] – проведено аналіз особливостей проактивного управління проектами підприємств; [5] – проаналізовано особливості проектів і ризиків підприємств; [6] – проведено аналіз методів управління проектами підприємств логістики; [7] – розроблено концептуальний підхід до управління проектами в умовах VUCA-BANI-світів; [8] – обґрунтовано застосування матриці впливів PPF, як інструменту проактивного управління проектами підприємств логістики; [9] – проведено оцінки ризиків проектів підприємств логістики; [10] – визначено ключові стейкхолдери проектів логістичних підприємств; [11] – застосовано матрицю впливів PPF в управлінні стейкхолдерами проектів в умовах VUCA-BANI-світів.

Результати аналізу роботи за допомогою перевірки тексту дисертації з використанням системи Turnitin та аналізу отриманих результатів свідчать про відповідність роботи принципам академічної доброчесності.

9. Апробація матеріалів дисертації. Результати досліджень дисертаційної роботи доповідалися та обговорювалися на таких національних та міжнародних конференціях: VII, VIII, IX Міжнародна науково-практична конференція Project, Program, Portfolio Management (м. Одеса, 2022 – 2024); XX, XXII Міжнародна конференція «Управління проектами у розвитку суспільства» (м. Київ, 2023, 2025); Міжнародна науково-практична конференція «Інтелектуальні інформаційні системи в управлінні проектами та програмами» (м. Харків – Коблево, 2023 – 2025).

10. Оцінка мови та стилю дисертації.

Дисертацію написано з дотриманням норм і правил граматики, а стиль викладу в ній матеріалів досліджень, наукових положень, висновків і рекомендацій забезпечує доступність їх сприйняття.

Дисертація повною мірою відповідає п.6, 8 «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення спеціалізованої вченої ради ЧДТУ». Робота містить нові науково обґрунтовані результати проведених здобувачем досліджень, які вирішують поставлену науково-практичну задачу, що має істотне значення для галузі знань 12 – Інформаційні технології.

Дисертацію виконано державною мовою та відповідно до наявних вимог щодо оформлення.

11. Відповідність змісту дисертації освітньо-науковій програмі, з якої вона подається до захисту.

Зміст дисертації повністю відповідає освітньо-науковій програмі «Комп'ютерні науки» спеціальності 122 – Комп'ютерні науки.

12. Рекомендація дисертації до захисту.

Враховуючи рівень наукових досліджень, актуальність теми дисертаційної роботи та наукову новизну отриманих результатів, учасники фахового семінару кафедри комп'ютерних наук та системного аналізу одноголосно ухвалили рішення затвердити висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Шадури Дмитра Олександровича на тему «Інформаційна технологія проактивного управління проектами логістичних підприємств» для здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 122 – Комп'ютерні науки галузі знань 12 – Інформаційні технології та рекомендувати до захисту в разовій спеціалізованій вченій раді Черкаського державного технологічного університету.

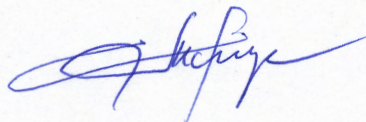
У голосуванні брали участь 14 особа. Результати голосування:

«ЗА» – 14,

«ПРОТИ» – немає,

УТРИМАЛИСЬ – немає.

Головуючий
завідувач кафедри комп'ютерних наук
та системного аналізу,
д.п.н, к.ф-м.н., професор

Юрій ТРИУС

26.05.2026